

Korona virüsünün bulduğu, önlemlerin aç bıraktığı bedenlerin ırkı, milleti yoktur.

Küresel anlamda kamu sağlığına tehdit oluşturan yeni tip korona virüsü sağlığını ve hayatımızı tehdit ederken, alınan ve alınmayan tedbirler ve konu üzerinden geliştirilen bazı söylemler, Kıbrıs'ın kuzeyinde insan haklarını ve dolayısıyla da insanlığımızı tehdit etmektedir.

Covid-19 salgını nedeniyle içinde bulunduğu güç zamanlarda, insan hakları temelinde mücadele veren kurumlar olarak bu dönemde alınan önlemler, göz ardı edilen sorunlar ve başta Başbakan olmak üzere, bazı yetkililerin ve kurum ve kuruluş temsilcilerinin yapmış olduğu ayrımcı söylemler karşısında devletin temel görev ve sorumluluklarını hatırlatmayı görev biliriz.

Anayasamız kendisine temel olarak insan hak ve özgürlüklerini ilke olarak belirlemekte, bunun yanında da özellikle Madde 8 altında Eşitlik ilkesini tanımlayarak hiçbir kişi, sınıf, zümre veya aileye ayrımcı muamele yapılamayacağını belirtmektedir. Devletin insan hakları bağlamında sorumluluklarını da içeren Anayasa, 56. Maddesinde devletin kendi sınırları içerisinde yaşayan herkesin aılıktan korunmasını sağlayacak önlemler gerçekleştirmesi gerektiğini de vurgulamaktadır. Bu zor dönemde oluşturulan kamu politikaları devletin sosyal adalet ve insan hakları bağlamındaki duruşunun önemli bir testi olacaktır.

Bunların yanında, yine Anayasa Madde 90 altında yürürlüğe girmiş uluslararası sözleşmelerin yasa hükmünde sayılmakta ve hatta Anayasa'ya aykırılıkları da iddia edilememektedir. İç hukukumuzun parçası olan temel insan hakları sözleşmelerinde ayrımcılık yasağı açıkça tanımlanarak yasaklanmakta ve tanınan hakların kişilerin ırk, doğum yeri, ulusal veya etnik kökeni vb. statüleri fark etmeksizin sağlanacağı belirtilmektedir. Bunlara örnek olarak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Madde 14, BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi Madde 2, BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi Madde 2, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 2 verilebilir. Bizler, içinden geçtiğimiz bu süreçte devlete özellikle ayrımcılık yasağının uluslararası hukuk altında uzun süreden beri kabul edilen ve insan haklarının temelini oluşturan bir ilke olduğunu hatırlatırız.

Devletin haklara dair yükümlülükleri bağlamında, ayrımcı söylem ve kararlar bir yana, özellikle toplumda yabancılar gibi mevcut sistem altında haklara erişimleri hali hazırda kısıtlı olan dezavantajlı grupların temel haklara erişimleri hususunda acil önlemler almaları gerektiğini belirtiriz. Bu önlemlerin kişilerin özellikle barınma hakkı ve sağlık hakkı gibi haklarını koruyacak, bu doğrultuda dezavantajlı grupların bu haklarının ihlal edilmemesi için ilgili hizmetlere tam erişimlerini sağlayacak gerekli tedbirleri içermesi zaruridir. Sağlık hakkı ve barınma hakkının açıkça yer aldığı ve iç hukukumuzun parçası kabul edilen uluslararası sözleşmeler ve ilgili maddeleri arasında İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi Madde 25(1), BM Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi Madde 11(1) ve 12, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 27(3), Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi Madde 14(2)(h) bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi altında yer alan yaşama standardı açıkça devlete herkese, kendisi ve ailesi için

yeterli bir yaşam standardına sahip olmasının sağlanma görevi vermekte ve bu standardın, yeterli beslenmeyi, giyinmeyi, barınmayı ve yaşama koşullarının sürekli olarak geliştirilmesini de içerdiğini belirtmektedir.

Bu çerçevede bizler, insan haklarının temellendiği insanlık onuru ve haysiyeti çerçevesinde ayrımcılık karşıtı ve hak temelli mücadele veren örgütler olarak, devletin kendi veya belli bir ülkenin vatandaşlarının değil, insan olan herkesin insan haklarına saygı duymasına gerektiğinin altını çiziyoruz. Bu doğrultuda, devletin tüm karar verici organlarının ve özellikle Bakanlar Kurulu'nun aşağıdaki talepleri bir an önce yerine getirmelerini talep ederiz:

- 1- Devlet yetkililerinin, siyasilerin ve kurum ve kuruluş temsilcilerinin ırkçı, yabancı düşmanı ve toplumu ayrıştırıcı söylemlerden bir an önce vazgeçmesi ve hedef aldığı gruplardan kamuoyu önünde özür dilemesi;
- 2- Faaliyetleri durdurulan işletmelerin çalışanlarına sağlanacağı duyurulan ücret desteğinin dayandırıldığı uyruk temelli ayrımcılıktan bir an önce vazgeçilmesi ve bu desteğin aynı durumdaki tüm çalışanlar için sağlanması;
- 3- Yukarıda sayılan insan hakları yükümlülükleri çerçevesinde, adamızın kuzey yarısında bulunan, kayıtlı veya kayıtsız, muhaceret statüsü fark etmeksizin tüm insanlara, bu süreçte barınma, gıda, sağlık gibi temel haklarına erişimin sağlanması için, ekonomik destek de dahil, gerekli her türlü önlemin bir an önce planlanması ve hayata geçirilmesi;
- 4- Sürecin başından beri ayrımcılık yapmaksızın tüm ihtiyaçlı kesimlere insani yardım ulaştırmaya çalışan ve kamu sağlığı için hizmetlerini devam ettiren belediyelerin ekonomik kesintilerle zayıflatılmak yerine desteklenmesi ve güçlendirilmesi;
- 5- Yalnızca içinde bulunduğumuz süreç dahilinde değil, sistemin işleyişi nedeniyle uzun zamanlardır sömürülen ve ayrımcılığa maruz bırakılan tüm kesimler için kalıcı destek programlarının oluşturulması.

HEP BİRLİKTEYİZ VE EŞİTİZ

#BirlikteGüçlüyüz

